

Manresa mostra restes d'esglésies destruïdes durant la Guerra Civil al magatzem lapidari de la Reforma

La mostra, que es podrà visitar un cop al mes, està formada per centenars de peces fins ara mai exposades

Obertura del lapidari de la Reforma | AjM

Manresa ha inaugurat aquest dimecres al matí un espai molt singular que casa art i memòria històrica, i que convida a reflexionar entorn de l'origen, la continuïtat i la destrucció del patrimoni en moments de conflicte. En aquest cas, de patrimoni de la ciutat que es va destruir durant la Guerra Civil. Es tracta del magatzem lapidari del Museu de Manresa, ubicat a la plaça de la Reforma, que des d'ara serà visitable a través d'una intervenció de Jesús Galdón Martínez ?titulada *El que diuen les pedres callen els arbres?* que l'artista ha ideat a partir de fragments d'escultures, claus de volta, sarcòfags, capitells, fusts, làpides i bases de columnes provinents dels enderrocs d'esglésies i convents gòtics i barrocs que es van fer a la ciutat el 1936, en ple període revolucionari.

La intervenció artística ha consistit en el disseny, conceptualització, projecte executiu, producció i muntatge de vuit instal·lacions artístiques i diferents elements complementaris de senyalització en diferents àmbits de la col·lecció del lapidari, a través de les quals es convida a contemplar les peces resultants dels enderrocs de les esglésies de Manresa i a reflexionar sobre el valor d'aquest patrimoni i el sentit simbòlic que té la seva destrucció en el context històric.

El nou espai forma part de l'eix Espai Memòries del Museu de Manresa que s'integra en la Xarxa d'espais de Memòria de Catalunya del Memorial Democràtic i es podrà visitar un diumenge al mes. La inauguració ha comptat amb la presència de l'alcalde, Marc Aloy Guàrdia; de la regidora de Cultura i Festes, Anna Crespo Obiols; de la diputada adjunta a la Presidència i delegada de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona, Pilar Díaz Romero; de la directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya, Gemma Domènech Casadevall; del director del Memorial Democràtic, Jordi Font Agulló; i de l'artista Jesús Galdón Martínez.

El projecte ha tingut un cost de 65.000 euros i ha comptat amb el suport econòmic de la Diputació de Barcelona a través de l'Oficina de Patrimoni Cultural i del Programa de Memòria Democràtica de l'Àrea de Presidència, que hi han aportat 27.700 euros.

La proposta forma part de la línia estratègica del Museu de Manresa que s'ha iniciat en els darrers anys, en la qual es planteja estendre el museu a la ciutat per mantenir la seva missió i acció actives mentre durin les obres d'adequació de l'edifici del museu. Alhora, el projecte artístic i museogràfic realitzat contribueix a donar valor a un espai tancat per convertir-lo en un nou actiu cultural al Centre Històric de la ciutat. D'aquesta manera, el projecte encaixa de ple en el programa de dinamització del Centre Històric en un entorn que aglutina els principals actius patrimonials de la ciutat.

[noticia]96592[/noticia]

Un artista que relaciona art i memòria

La intervenció de Galdón ofereix una mirada transversal i contemporània que interpel·la el públic a reflexionar entorn de l'origen, la continuïtat i la destrucció del patrimoni local, que és alhora universal. L'artista barceloní s'ha especialitzat en obres relacionades amb art i memòria històrica i ha rebut encàrrecs per part de la Generalitat de Catalunya, com ara la placa en homenatge a les víctimes del nazisme instal·lada al camp de concentració de Gusen o les instal·lacions realitzades al Castell de Montjuïc. Galdón coneix perfectament les col·leccions del Museu de Manresa i la seva vocació i trajectòria com a espai de memòria. L'artista ja va desenvolupar, anys enrere, les primeres conceptualitzacions i realitzacions artístiques de l'Espai Memòries del Museu de Manresa a l'entorn de la destrucció del patrimoni cultural durant la Guerra Civil.

Un intens ambient anticlerical

Després del cop d'Estat del general Francisco Franco contra la República, el juliol del 1936, un intens ambient anticlerical va rebrotar a molts municipis a la rereguarda republicana. El poder secular de l'Església i els seus vincles amb les classes dirigents i propietàries eren algunes de les causes que n'explicaven la persecució. Per la Guerra Civil, aquesta situació latent i el suport de bona part de les altes esferes eclesiàstiques a Franco despertaren les ires de bona part dels sectors revolucionaris, que van aprofitar el clima de confusió social i política per a dominar la situació. A Manresa, com arreu de Catalunya, a partir del 22 de juliol del 1936 esclatà la violència en forma d'assassinats, saquejos, incendis i destruccions d'esglésies.

Els principals edificis religiosos de la ciutat van patir atacs descontrolats els primers dies després de l'inici de la Guerra Civil, però amb el pas de les setmanes aquestes accions indiscriminades van acabar donant peu a un pla organitzat i planificat. Els principals sindicats obrers de la ciutat i el Comitè Revolucionari i Antifeixista de Manresa, amb el pretext de proporcionar treball als obrers de la construcció, van dissenyar un pla d'enderrocament de set esglésies de la ciutat: Sant Pere Màrtir, les Caputxines, Sant Miquel, Carme, Sant Ignasi i antic hospital de Santa Llúcia, els Caputxins i Sant Bartomeu. La basílica de la Seu també estava inclosa en el pla, però finalment es va poder conservar i només va patir enderrocs parcials. Així, entre setembre del 1936 i març del 1937, centenars d'obers es dedicaren a ensorrar esglésies, mentre l'Ajunta ment s'hi mostrava en contra, però no disposava del poder efectiu per a impedir-ho.

Visites obertes a la ciutadania

La previsió és que el magatzem lapidari es pugui visitar un diumenge al mes amb visites comentades. Així mateix, per aquest cap de setmana s'han programat visites que es faran seguint totes les mesures establertes amb motiu de la Covid.

Dissabte 10 d'abril es farà una visita acompanyada amb l'artista al magatzem de la Reforma a les 11, 12, 13 i 17 h. I diumenge 11 d'abril, a les 11h, es farà una visita més àmplia, també amb l'artista, que inclourà els espais de les esglésies enderrocades durant la Guerra Civil i el magatzem. El punt de trobada serà l'Espai Manresa 1522, a la plaça Fius i Palà. Per participar-hi cal inscripció prèvia a museu@ajmanresa.cat (<mailto:museu@ajmanresa.cat>) o al telèfon 93 874 11 55.